

ΕΣΤΙΑ

ΕΙΚΟΝΟΓΡΑΦΗΜΕΝΗ

ΠΕΡΙΟΔΙΚΟΝ ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΟΝ ΙΔΡΥΘΕΝ ΤΩ 1876

Βραβευθέν υπό του έν Παρισίοις Συλλόγου προς ενίσχυσιν τών ελληνικών σπουδών,
ἀξιωθέν άργυρού μεταλλίου έν τῇ Έκθέσει τῆς
Δ' Όλυμπιάδος και χαλκού έν τῇ Παγκοσμίῳ Έκθέσει του 1889.

Τιμή συνδρομῆς ἑτησίας και προπληρωτέας: Διά τὸ Έσωτερικόν φρ. 8
διά τὸ Έξωτερικόν φρ. χρ. 10. — Τιμή φύλλου: Διά τὸ Έσωτερικόν
φρ. 0,20 διά τὸ Έξωτερικόν φρ. χρ. 0,20.

Διά καταχωρήσεις ἀγγελιῶν έν τῇ τελευταίῳ σελίδι κτλ. γίνονται ἰδιαίτεροι
συμφωνίαί. — Γραφεῖον: ὁδὸς Νομισματοκοπέου ἀριθ. 7 παρά τὴν
Διεύθυνσιν τῆς Ἀστυνομίας.

1895.

Έν Ἀθήναις, 19 Μαρτίου.

Ἀριθ. 12.

ΙΩΣΗΦ ΔΟΥΡΜ

Ότε κατά τὸ παρελθόν ἔτος οἱ ἐκ τῶν σεισμῶν γεννηθέντες φόβοι ἀφορμὴν παρέσχον εἰς τὴν Ἑλληνικὴν Κυβέρνησιν νὰ μεριμνήσῃ συντονώτερον περὶ ἐξασφαλίσεως τῶν ὑπὸ τοῦ χρόνου και ἄλλων συμφορῶν πολλὰ ἤδη παθόντων ἀρχαίων μνημείων τῶν Ἀθηνῶν, ἡ πρόσκλησις διαπρεποῦς τινος ἀρχιτέκτονος ἀρχαιολόγου ἐκ τῆς σοφῆς Ἑσπερίας πρὸς γνωμοδότησιν περὶ τῶν ληπτέων μέτρων ἐθεωρήθη ὡς τὸ πρῶτον ὑπὸ τῶν περιστάσεων ἐπιβαλλόμενον ἡμῖν καθήκον. Ἐπρόκειτο ὄχι μόνον ἡμεῖς νὰ βεβαιωθῶμεν περὶ τοῦ ἀρίστου τρόπου τῆς διασώσεως τῶν ἀνεκτιμήτων τῆς ἀρχαιότητος κειμηλίων, ὧν ἡ σύλαξις εἰς ἡμᾶς εἶνε ἀνατεθειμένη ὑπὸ σύμπαντος τοῦ πεπολιτισμένου κόσμου, ἀλλὰ και τοὺς ξένους πάντας νὰ πείσωμεν ὅτι τῶν ἀρίστων αὐτῶν ἀνδρῶν τὰς γνώμας δὲν ἡμελησάμεν ἐν τοιαύτῃ ἀνάγκῃ νὰ ζητήσωμεν. Ἡ ἐκλογὴ ἔπεσε τότε ἐπὶ τὸν εἰδημονέστατον αὐτῶν, τὸν ἐκ μεγάλων συγγραφικῶν ἔργων και πολλῶν ἰδίως μελετῶν περὶ τῶν μνημείων τῆς Ἀκροπόλεως γνωστότατον Γερμανὸν σοφόν, τὸν κ. Ἰωσήφ Δούρμ, οὗ τὴν εἰκόνα ἐνταῦθα ἡ Εἰκ. Ἑστία παρέχει. Ὁ διαπρεπὴς ἀνὴρ ἦλθε πρὸ μηνῶν εἰς Ἀθήνας, πρὸ ὀλίγων δὲ ἡμερῶν, συμπληρώσας τὰς ἐπὶ τόπου μελέτας και προτείνας τὰ βέλτιστα ἐπανῆλθεν εἰς τὴν ἑαυτοῦ πατρίδα. Ἔργον ἡμῶν εἶνε τώρα νὰ φανώμεν δραστήριοι και ἀκριβεῖς ἐκτελεσταὶ τῶν χρηστῶν αὐτοῦ ὑποθηκῶν. Και τὸ ἔργον τοῦτο εὐτυχῶς δὲν εἶνε ἀδύνατον οὐδὲ δύσεκτέλεστον.

Κατάπτωσις και ἀνεπανόρθωτος φθορὰ δὲν ἀπειλεῖ οὐδὲν τῶν ἐν Ἀθήναις μνημείων τῆς ἀρχαιότητος, ὧν τὰ πλεῖστα ἡ οὐδεμιὰς ἢ ἐλαχίστης ἐπισκευῆς σήμερον

Ἰωσήφ Δούρμ

χρῆζουσιν ἵνα παραδοθῶσιν εἰς τὰς ἐπερχομένας γενεὰς οὕτως ἀκέραια, ὡς παρελάβομεν ἡμεῖς αὐτὰ μετὰ τὰς ἀξιοθρηνητούς και ἀνεπανορθώτους καταστροφὰς ἀεὶ ὑπὸ τῶν συμφορῶν τῶν δύο τελευταίων

μόλις αἰῶνων ὑπέστησαν. Ἀλλὰ κίνδυνος οὐχὶ μικρὸς ἀπειλεῖ τὸ καλλιπρεπέστατον αὐτῶν, τὸν μέγαν Παρθενῶνα, ἂν δὲν ληθθῇ τάχιστα ἡ προσήκουσα περὶ αὐτοῦ πρόνοια. Ἀγνίζον ἔτι ἐκ καταστροφῆς προσφάτου σχεδὸν τὸ ἱερόν ἐρείπιον, ὅπερ εἴκοσι αἰῶνες ἀκέραιον διεφύλαξαν και μία μόνη στιγμὴ ἀπαισία κατά τὴν τελευταίαν ἐσπερινὴν ὥραν τῆς 26 Σεπτεμβρίου τοῦ 1687 εἰς τὴν νῦν αὐτοῦ θλιβεράν κατάστασιν μετέβαλε, φαίνεται ἱκανὸν ν' ἀντιστῇ ἀκόμη ἐπὶ αἰῶνας εἰς τοῦ χρόνου τὴν πανδοματείραν δύναμιν. Οὔτε δὲ οἱ τελευταῖοι σεισμοὶ σπουδαίως αὐτὸ ἐβλάψαν, οὔτε δεῖνὰ ἄλλα τοιαῦτα τὴν ὑπόστασιν αὐτοῦ ἐν τῷ μέλλοντι δύνανται ν' ἀπειλήσωσι. Τῶν παλαιῶν ὅμως ἀνηκέστων συμφορῶν τὰ ἴχνη δὲν παρέμειναν μόνον εἰς τοὺς ἀμόρφους ἐπὶ τῆς γῆς κατακειμένους αὐτοῦ ὄγκους και παρὰ τὴν ἐσωτερικὴν γυμνότητα και καταστροφὴν, ἀλλὰ και εἰς φθορὰς ἄλλας πολὺ μὲν μικροτέρας και ἀφανεστέρας, οὐχ ἦσσαν ὅμως οἰκτρὰς. Εἶνε πληγαὶ αὐταὶ εἰς τὸ δεινῶς ἡρωτηριασμένον, ἀλλ' ἀκαταβλητον ἔτι σῶμα τοῦ ζῶντος τῆς ἀρχαιότητος μάρτυρος, αἰτίνες ἀφενκτον τὸν θάνατον αὐτοῦ ἐν τῷ μέλλοντι δύνανται νὰ ἐπιφέρωσιν ἂν δὲν θεραπευθῶσιν νῦν ριζικῶς και ἐπουλωθῶσιν διὰ παντός.

Φθοραὶ τοῦ ὕλικου, ὧν πρώτη αἰτία εἶνε αὐτὴ ἡ ἐπάρατος ἐκρηξις τῆς βόμβας τῶν Βενετῶν, φθοραὶ αἰτίνες δὲν εἶνε παλαιότεραι τῆς πολιορκίας τοῦ 1827, ἀξιοδακρυτοὶ βλάβαι ἀεὶ ἡ συστηματικὴ και βαρβαρὸς σὺλησις τοῦ ἱεροῦ ὑπὸ τοῦ Σκώ-